

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Kherson State University

**МАТЕРІАЛИ IV МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

на тему:

**«ПРОБЛЕМИ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ
ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ:
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ»**

ISBN 978-617-7783-30-4

9 786177 783304

ECONIMICS AND MANAGEMENT DEPARTMENT

17-18 жовтня 2019 року

м. Херсон

**Міністерство освіти та науки України
Херсонський державний університет
Херсонський національний технічний університет
Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана
Миколаївський національний аграрний університет
Одеський національний економічний університет
Одеський національний політехнічний університет
Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу
Department of Commerce and Business Management Integral
University, Lucknow**

Матеріали

**IV Міжнародної науково-практичної конференції
«ПРОБЛЕМИ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ
ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ:
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ»**

17-18 жовтня 2019 року

**Херсон
ФОП Вишемирський В.С.
2019**

УДК 332.135(477)

П 78

Проблеми і тенденції розвитку сучасної економіки в умовах інтеграційних процесів: теоретичні та практичні аспекти: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, Херсон, 16-18 жовтня 2019 р. / Упоряд. Т. Казакова. – Херсон, вид-во ФОП Вишемирський В.С., 2019. – 458 с.

ISBN 978-617-7783-30-4

У збірник увійшли матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми і тенденції розвитку сучасної економіки в умовах інтеграційних процесів: теоретичні та практичні аспекти». Затверджено рішенням вченої ради факультету економіки і менеджменту Херсонського державного університету (протокол № 2 від 21.10.2019 р.)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова організаційного комітету:

Сергій Омельчук – д.п.н., професор, проректор із наукової роботи ХДУ, дійсний член Української академії акмеології

Члени організаційного комітету:

Тюхтенко Н.А. – д.е.н., професор, проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи ХДУ, Академік Академії економічних наук України

Соловійов А.І. – д.е.н., професор, декан факультету економіки і менеджменту ХДУ

Ушкаренко Ю.В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин ХДУ

Мохненко А.С. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, обліку та підприємництва ХДУ

Шашкова Н.І. – д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту і адміністрування ХДУ

Орленко О.В., - д.е.н., професор, завідувач кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

Чепок Р.В. – к.е.н., доцент, завідувач кафедри технологічної та професійної освіти

Гарафонова О.І. – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту КНЕУ ім. В. Гетьмана (м. Київ)

Савіна Г.Г. – д.е.н., професор, проректор із наукової роботи ХНТУ (м. Херсон)

Драган О.І. – д.е.н., професор, професор кафедри управління персоналом та економіки праці НУХТ (м. Київ)

Шебаніна О.В. – д.е.н., професор, декан факультету менеджменту МНАУ (м. Миколаїв)

Макуха С.М. – к.е.н., доцент кафедри загальної економічної теорії та економічної політики ОНЕУ (м. Одеса)

Edwin J. Portugal – Full Professor, Ph.D, Professor of Business Administration Department, State University of New York in Potsdam (США)

John P. Olienyk – Professor, Ph. D., Professor College of business, Colorado State University (США)

Andrew Seidl – Professor, Ph. D., Professor and Extension specialist – Public Policy of Agriculture and resource economics department, Colorado State University (США)

Amit Kumar – assistant professor in the Department of Commerce and Business Management Integral University, Lucknow (Індія)

УДК 332.135(477)

ISBN 978-617-7783-30-4

© ХДУ, 2019

© ФОП Вишемирський В.С., 2019

Чумак В., Абраменко М. ЗАЛУЧЕННЯ БАНКІВСЬКИХ КРЕДИТІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	115
Шалигіна І.В., Тищенко В.В. ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ І СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	116
Шалигіна І.В., Чала О.О. КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВНЕ ДЖЕРЕЛО ЙОГО ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	118
Шкура І.С. АНАЛІЗ МОЖЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ НА БАЗІ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ.....	119
СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	121
Агафонова А.О. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	121
Алексеєнко П.В. КЛАСИФІКАЦІЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ	122
Атаєва О. СТРУКТУРІЗАЦІЯ ФОНДУ ОПЛАТИ ПРАЦІ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНОЇ ЗАЦІКАВЛЕНОСТІ ПЕРСОНАЛУ	123
Бурик Ю.І. ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	125
Бушмакіу О.В. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЇХ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ	126
Вовк І.В. SPASE-АНАЛІЗ ЯК МЕТОД ОЦІНКИ СТРАТЕГІЧНОГО ПОЛОЖЕННЯ МОЛОКОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА	128
Войтенко К.В. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КОКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ	129
Гаманович А.В. ЗАЛУЧЕННЯ КАПІТАЛУ У ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	130
Гарафонова О., Бардаченко Д. ТРАНСФОРМАЦІЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТНОЇ ПОЗИЦІЇ	132
Головіна С.В. СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	134
Громова В.О. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПОЛІПШЕННЯ ОБЛІКУ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	136
Досенко В.А. ФОРМИ ТА ВИДИ ОПЛАТИ ПРАЦІ	137
Дутченко О., Рожкова М. ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	138
Єршова О.О. КООПЕРАЦІЯ ЯК ВЕКТОР РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ (НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНИ ТА США)	139
Жалдак Г.П., Шульгіна Л.М. СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ УСПІШНИХ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ЄС НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.....	141
Зозуля Є.С. СОВРЕМЕННЫЕ БИЗНЕС МОДЕЛИ ОЦЕНКИ ПОТЕНЦИАЛА ПРЕДПРИЯТИЯ.....	142
Івахненко О.М. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ	144
Цуєнко А.В. MAJOR CHANGES IN SOCIAL AND LABOR RELATIONS IN UKRAINE IN THE DIGITAL ECONOMY	145

порядку чи бригадою). При погодинній оплаті праці основним документом, який служить підставою для нарахування робочого часу (ф. № П-12 і № П-13). У цьому разі для розрахунку погодинного заробітку працівника достатньо знати його розряд, погодинну тарифну ставку даного розряду і кількість відпрацьованих годин за табелем. При розрахунку заробітної плати за посадовим окладом останній зберігається при відпрацюванні всіх робочих днів місяця. Якщо відпрацьована неповна кількість робочих днів, середньоденний заробіток перемножується на кількість відпрацьованих днів.

Оплата праці за понадурочний час здійснюється в подвійному розмірі погодинної ставки (при погодинній оплаті праці); при відрядній оплаті праці нараховується доплата в розмірі 100% тарифної ставки робітника відповідної кваліфікації, оплата праці якого здійснюється за погодинно. формою, - за всі відпрацьовані понадурочні години.

Робота у понадурочний час сплачується при відрядній оплаті праці – в розмірі 100% тарифної ставки працівника-відрядника відповідної категорії, при погодинній – в подвійному розмірі годинної тарифної ставки. Надурочні роботи не повинні перевищувати для кожного працівника 4 години протягом 2 днів підряд і 120 годин на рік. Компенсація понадурочних робіт відгулом не допускається.

Література:

1. Матвеев О.О. *Економіка підприємства* / О.О. Матвеев – К.: Либідь, 2015. – 346 с.
2. Mokhnenko A. *Human capital cost accounting in the company management system* / T.Hilorme, I.Perevozova, L.Shpak, A.Mokhnenko, Y.Korovchuk // *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*. – London, 2019. – № 23. – Special Issue 2. – Access mode: <https://www.abacademies.org/articles/human-capital-cost-accounting-in-the-company-management-system-8412.html>

ДУТЧЕНКО О.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки,
підприємництва та бізнес-адміністрування
Сумського державного університету

РОЖКОВА М.,

студентка 1 курсу магістратури ННІ БТ «УАБС»
Сумського державного університету

ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Конкурентоспроможність є визначальним фактором комерційного успіху в ринковій економіці. Розглядаючи проблему конкурентоспроможності будь-якого об'єкта, необхідно зазначити, що ця категорія має сенс лише за умов досконалої конкуренції. Конкурентоспроможність підприємства можна трактувати як перевагу його продукції перед аналогічною у конкурентів [1].

Для визначення положення підприємства на ринку необхідна оперативна та об'єктивна методика оцінки потенційної конкурентоспроможності підприємства й ефективності використання конкурентоспроможного потенціалу підприємства.

Потенціал підприємства – це здатність підприємства до подальшої його діяльності, що базується на тих ресурсах, які воно має. Цю здатність підприємство реалізує, використовуючи наявні резерви.

Потенціал підприємства складається з таких елементів:

- *виробничо-технологічний потенціал* – можливість підприємства випускати якісну продукцію, що відповідає вимогам ринку, в необхідній кількості при мінімальних затратах, використовуючи наявне устаткування і технології, сучасні форми організації виробництва, праці та управління;

- *трудоий потенціал* – можливість колективу підприємства забезпечувати ефективне функціонування;

- *інформаційний потенціал* – це можливості, якість і корисність інформації, необхідні для реалізації інших системних уявлень;

- *інноваційний потенціал* – це можливість формувати високотехнологічні виробництва, спроможні виробляти наукоємну продукцію з високою доданою вартістю;

- *фінансовий потенціал* – це обсяг власних фінансових ресурсів підприємства, основними джерелами формування яких є прибуток та амортизаційні відрахування.

Розрізняють чотири основні рівні конкурентоспроможності потенціалу підприємства:

Рівень 1. Для потенціалу цього рівня характерна внутрішньо нейтральна організація управління. Керівництво дбає лише про реалізацію виробничого потенціалу, орієнтованого на завантаження виробничих потужностей, незважаючи на проблеми задоволення потреб споживачів.

Рівень 2. Підприємства з потенціалом другого рівня конкурентоспроможності прагнуть зробити свої виробничі системи «зовнішньо нейтральними». Це означає, що використання наявного потенціалу підприємства забезпечує випуск продукції, яка повністю відповідає стандартам, що встановлені його основними конкурентами.

Рівень 3. Система управління на цих підприємствах починає активно впливати на виробничі системи, сприяє їх розвитку та вдосконаленню.

Рівень 4. Потенціал підприємства досягає четвертого рівня конкурентоспроможності й істотно випереджає потенціал конкурентів за умов, що успіх у конкурентній боротьбі стає не стільки функцією виробництва, скільки функцією управління і залежить від якості, ефективності управління, організації виробництва.

Виходячи з вищенаведеного, в умовах ринкової економіки є нагальна необхідність в управлінні процесом формування конкурентоспроможності потенціалу підприємства. У науковій літературі пропонується така класифікація резервів підвищення конкурентоспроможного потенціалу підприємства [2]:

1) Резерви використання ринкової ситуації: використання податкових пільг; державних дотацій, субсидій, кредитів, інвестицій; правильного вибору цільового ринку та його сегмента.

2) Резерви використання організаційного потенціалу: підвищення ефективності реклами; резерви сертифікації; резерви з поствиробничого обслуговування.

3) Резерви використання виробничо-технологічного потенціалу підприємства: використання основних фондів; вдосконалення технології виробництва; вдосконалення матеріально-технічного забезпечення.

4) Резерви використання стратегічного потенціалу: маркетингового потенціалу підприємства; підвищення конкурентного середовища підприємства; впровадження стратегічного управління на підприємстві у довгостроковому періоді.

Враховуючи велику кількість факторів, що впливають на конкурентоспроможність потенціалу, та нестабільність зовнішнього середовища, існує необхідність у розробленні механізму формування конкурентоспроможного потенціалу.

Література:

1. Підвищення конкурентоспроможності національної економіки в умовах євроінтеграції: монографія / Л.В. Кривенко, Є.В. Мішенін, О.М. Дутченко та ін. / за заг. ред. д-р. екон. наук Л.В. Кривенко – Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2015. – 220 с.

2. Циганок О.О. Потенціал підприємства та резерви підвищення конкурентоспроможності / О.О. Циганок // Науково-виробничий журнал: Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – Запоріжжя: ДВНЗ КПУ, 2009, – № 4. – [Електронний ресурс] – режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Dtr_ep/2009_4/files/EC409_43.pdf. – Загол. з екрану.

ЄРШОВА О.О.,

аспірантка Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка

Науковий керівник: к.е.н., доцент Ю.П. Вітковський

КООПЕРАЦІЯ ЯК ВЕКТОР РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ (НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНИ ТА США)

На сьогодні Україна володіє найбільш родючим чорноземом у світі та має потужний аграрний потенціал. Ми зайняли третє місце серед головних постачальників агропродовольчої продукції в Європейський Союз [1]. Проте позиції вітчизняних сільгоспвиробників на внутрішніх та зовнішніх ринках не є стабільними, оскільки мають місце низькі темпи техніко-технологічного оновлення сільськогосподарського виробництва, застаріле або недосконале законодавство в аграрному секторі, неадаптованість до вимог європейської спільноти з приводу якості та безпечності харчових продуктів, превалювання експорту сировини над експортом готової продукції, а також обмеженість доступу